

Typy buniek

Bunka:

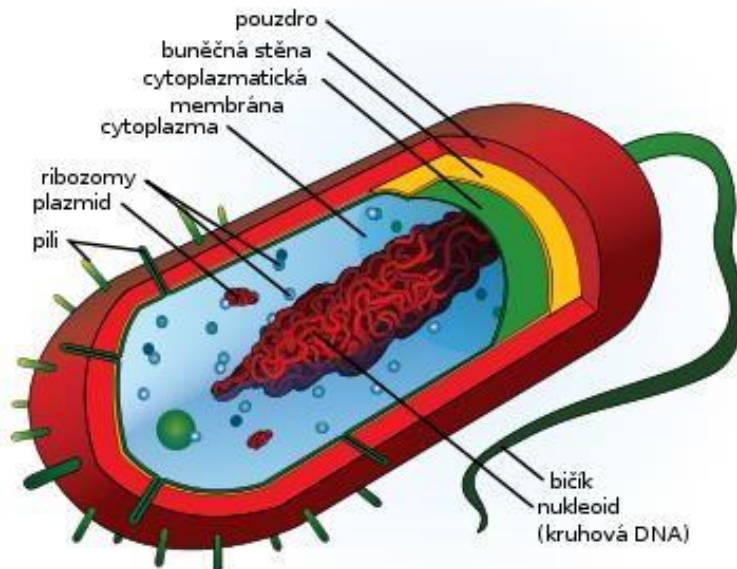
- najmenšia základná stavebná jednotka všetkých živých organizmov

Sformulovanie bunkovej teórie:

- 1838, Schleiden a Schwann + Purkyňe
- **Znenie:** Základom všetkých živých organizmov, je bunka, ktorá vzniká delením už existujúcej materskej bunky

Poznáme 2 základné typy buniek:

- **Prokaryotická**
 - o Pro = nepravý, karyo = jadro
 - o Bunka ktorá nemá pravé jadro, DNA sa nachádza voľne v cytoplazme
 - o Sú menšie bunky (oproti Eukaryotickým)
 - o napr. Sinice, Baktérie, Archeóny – najstaršie organizmy na zemi, výskyt v rôznych extrémnych oblastiach (napr. krátery sopiek, Antarktída)
- o **Stavba:**
 - Na povrchu bunková stena
 - Pod ňou cytoplazmatická membrána
 - Vnútro vyplňa cytoplazma
 - **V cytoplazme sa nachádza:**
 - kruhová DNA (nukleoid)
 - Ribozómy – na nich tvorba bielkovín
 - Plazmidy – nesú doplnkovú časť genetického materiálu
 - Z bunky vyčnieva bičik a pili

- **Eukaryotická**

- Eu = pravý
- Karyon = jadro
- Vývojovo mladšia
- Bunka, ktorá má pravé jadro
- Má membránové a fibrilárne organely
- Je rozmerovo väčšia (oproti Prokaryotickej)
- **Typy Eukaryotických buniek:**
 - **a) Rastlinná bunka**
 - Bunková stena (dáva bunke pravidelný tvar)
 - Pod ňou cytoplazmatická membrána
 - Obsahuje plastidy medzi ktoré patria:
 - Chromoplasty
 - Chloroplasty
 - Leukoplasty
 - Vakuola – zabezpečuje trávenie v bunke

 - **b) Živočíšna bunka**
 - Na povrchu - Cytoplazmatická membrána
 - Lizozómy – zabezpečujú trávenie v bunke
 - Tonofibrily – dodávajú mechanickú pevnosť
 - Myofibrily – zabezpečujú svalový pohyb